

Diakonissa-
laitos

DIAKONISSALAITOKSEN RAPORTTI 2026

KASVAVIEN KUILUJEN VUOSI

Diakonissalaitos rohkeana
uudistajana ja yhteiskunnallisena
vaikuttajana 2025

Diakonissalaitoksen raportti 2026

Kuvat: Silja Minkkinen

Kuvitus: Sanna Mander

Taitto: Visual Animal / Kati Lomma-Ketonen

ISBN: 978-952-7667-01-9

Sisällys

Johdanto	4
1. Diakonissalaitoksen vaikuttamisen vuosi 2025	5
2. Kunta- ja aluevaalit 2025: turvaa turvattomille ja työelämän ovet auki	6
3. Asunnottomuus kasvussa jo toista vuotta putkeen	7
4. Kärjistynyt päihdetilanne vaatii reagointia	8
5. Toimeentulon ja työllistymisen haasteiden kasvaessa tuki nuorille on entistä tärkeämpää	9
6. Lainsäädäntö kiristyy maahantulijoiden osalta – perus- ja ihmisoikeudet kuuluvat kaikille	11
7. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisessä tulee panostaa vaikuttavuuteen	13
Lopuksi	15

Johdanto

Vuonna 2025 kohtaamisia haavoittuvissa tilanteissa olevien ihmisten kanssa kertyi Suomessa 134 000, ja erityisesti toiminnassa mukana olevien nuorten määrä jatkoi kasvuaan.

Diakonissalaitos toimii rohkeasti ihmisarvon puolesta yhteiskuntaa uudistaen. Olemme jo lähes 160 vuoden ajan kehittäneet kunnianhimoisesti luovia ratkaisuja yksilön arkeen ja yhteiskunnan haasteisiin. Diakonissalaitos työskentelee ja vaikuttaa aina kolmella tasolla: yksittäisen ihmisen, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla. Työn ytimessä on kiireetön kohtaaminen.

Yhteiskunnallisena vaikuttajana Diakonissalaitos osallistuu aktiivisesti ajankohtaiseen keskusteluun ja tuo esiin havaintoja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten näkökulmista, joiden ääni ei muuten aina kuulu päätöksenteossa.

Vuonna 2025 kohtaamisia haavoittuvissa tilanteissa olevien ihmisten kanssa kertyi Suomessa 134 000, ja erityisesti toiminnassa mukana olevien nuorten määrä jatkoi kasvuaan. Samaan aikaan poliittisessa keskustelussa alkuvuonna huomio kiinnittyi huhtikuussa käytyihin kunta- ja aluevaaleihin. Kokonaisuudessaan valtakunnanpolitiikkaa ohjasivat vahvasti julkisen talouden sopeutukset ja leikkaukset. Yleinen taloudellinen kiristyminen ja toimeentulon haasteet näkyivät sekä tuntuivat ihmisten arjessa konkreettisesti. Esimerkiksi kohtaamamme nuoret olivat aiempaa nälkäisempiä.

Yleinen taloudellinen kiristyminen ja toimeentulon haasteet näkyivät sekä tuntuivat ihmisten arjessa konkreettisesti. Esimerkiksi kohtaamamme nuoret olivat aiempaa nälkäisempiä.

Myös maahanmuuttopolitiikan kiristykset sekä turvallisuuspolitiikan nousu olivat isoja puheenaiheita niin Suomessa kuin globaalistikin. Sosiaali- ja terveyspolitiikassa valmisteltiin vuoden aikana useita merkittäviä lainsäädäntöhankkeita hallitusohjelman mukaisesti. Näihin kuuluivat muun muassa toimeentulotuen kokonaisuudistus, yleistukea koskeva lainsäädännön uudistaminen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluvalikoiman periaatteiden määrittely. Toisaalta yhteiskunnallisessa keskustelussa näkyi huoli kasvaneesta päihteidenkäytöstä ja muun muassa alfa-PVP:n käytön rajusta kasvusta.

Näiden yhteiskunnallisten muutosten keskellä Diakonissalaitos jatkoi työtään rohkeasti ihmisarvon puolesta.

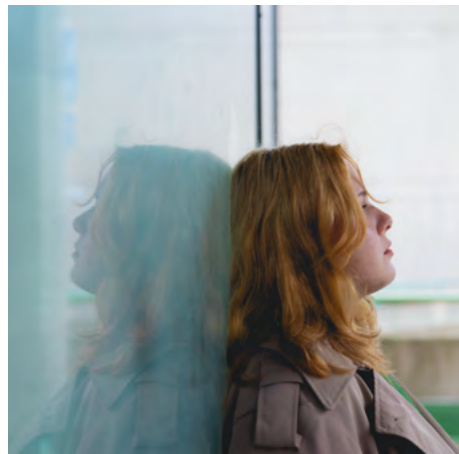
1. Diakonissalaitoksen vaikuttamisen vuosi 2025

Vuonna 2025 Diakonissalaitos jatkoi aktiivista vaikuttamistyötä sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Erityisesti keväälle painottuneen kunta- ja aluevaali-vaikuttamisen aikana järjestettiin tilaisuuksia neljässä eri kaupungissa, joissa ehdokkaat ja Diakonissalaitoksen asiantuntijat keskustelivat inhimillisen ja kestävän tulevaisuuden rakentamisesta paikallisesti.

Vuoden aikana annettiin noin 35 lausuntoa ja kannanottoa sekä päättäjätapaamisia ker-tyi yli 200. Diakonissalaitoksen asiantuntijoita kuultiin useissa eduskunnan valiokunnissa muun muassa paperittomien sosiaali- ja terveyspalveluiden rajaamiseen, maahanmuut-tajaätien työllistymiseen ja päihdepalveluiden tilanteeseen liittyen. Diakonissalaitos pyrki vaikuttamaan aktiivisesti muun muassa kasvavien asunnottomuus- ja päihdehaas-teiden ratkaisemiseen, nuorten osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämiseen, ihmis- ja perusoikeuksien turvaamiseen niin kotimaassa kuin globaalistikin sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen.

Vuoteen mahtui myös useita tapahtumia ja tilaisuuksia joihin Diakonissalaitos osallis-tui tai toimi järjestäjänä. Näitä olivat esimerkiksi Asunnottomien yön retki, Keskustan päihdeillan paneeli, Eduskunnan köyhyyspäivä, Keskustan palvelupäivät, SuomiAree-nan tilaisuudet sekä Laitakaupungin luokkaretket. Diakonissalaitoksen luokkaretkille osallistui muun muassa Sitran talouspoliittisen johtamisen kurssi, SuPer, THL ja muita sidosryhmien edustajia. Yhtenä kohokohtana oli Tasavallan presidentin puoliso Suzanne Innes-Stubbin seurueen luokkaretki, josta poiki muun muassa kahdelle kokemusasian-tuntijalle kutsu Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle.

”Yhtenä kohokohtana oli Tasavallan presidentin puoliso Suzanne Innes-Stubbin seurueen luokkaretki, josta poiki muun muassa kahdelle kokemusasian-tuntijalle kutsu Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle”

2. Kunta- ja aluevaalit 2025: turvaa turvattomille ja työelämän ovet auki

Huhtikuussa 2025 käytiin kunta- ja aluevaalit. Diakonissalaitos on valtakunnallinen toimija, jolla on toimintaa 14 hyvinvointialueella.

Kunta- ja aluevaaleissa Diakonissalaitos kampanjoi kahdella kattoteemalla: Turvaa turvattomille ja Työelämän ovet auki. Turvaa turvattomille -teeman keskeisenä viestinä oli tuoda esiin, kuinka Suomessa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset kohtaavat moninkertaisia esteitä yrittäessään saada itselleen välttämättömät, jopa lakisääteiset palvelut. Ratkaisujen ytimessä olivat muun muassa nuorten, pitkäaikaisasunnottomien, päihderiippuvaisten ja paperittomien palveluiden kehittäminen sekä inhimillisempi ja vaikuttavampi tuki. Työelämän ovet auki -teeman viesteissä nostettiin ratkaisuja erityisesti nuorten, osa- ja täsmätyökykyisten sekä maahantulijoiden työllisyyden tukemiseksi. Yhtenä konkreettisenä esimerkkinä nostimme vaikuttavuusperusteiset toiminta- ja rahoitusmallit kunnan työllisyyspalveluissa. Ratkaisuisamme otimme huomioon sekä inhimillisen että taloudellisen kestävyiden näkökulmat.

Alueellinen vaalikampanjointi keskittyi Ouluun, Jyväskylään, Tampereelle sekä Helsinkiin. Kaupungeissa järjestettiin inhimillisen ja kestävä tulevaisuuden iltoja, joissa ehdokkaat ja Diakonissalaitoksen asiantuntijat kokoontuivat yhteen keskustelemaan Diakonissalaitoksen vaaliteemoista sekä alueellisista haasteista ja mahdollisuuksista. Tilaisuuksiin osallistui noin 100 ehdokasta, ja ilmoittautuneista 44 henkilöä valittiin valtuutetuiksi tai varavaltuutetuiksi. Kampanjointia tehtiin myös toreilla sekä sosiaalisessa mediassa.

3. Asunnottomuus kasvussa jo toista vuotta putkeen

Vuonna 2024 asunnottomuus kääntyi nousuun ensimmäistä kertaa noin kymmeneen vuoteen ja sama valittava trendi jatkui myös vuonna 2025. Vuonna 2025 asunnottomien määrä kasvoi jo toista vuotta putkeen.

Viime vuonna Suomessa oli 4579 yksin elävää asunnotonta. Heistä 1306 oli pitkäaikaisasunnottomia. Asunnottomien ihmisten haasteet olivat yhä moninaisempia, ja myös taloudellisista syistä johtuva asunnottomuus kasvoi. Suomi on pitkään ollut asunnottomuuden mallimaa, ja ratkaisut suunnan kääntämiseen ovat meillä jo olemassa.

Asunnottomuustyötä on tehty Diakonissalaitoksella jo 30 vuoden ajan. Viime vuonna Diakonissalaitos järjesti Asunnottomien yön ympärillä päättäjille tutustumisretken asunnottomuustyön arkeen. Diakonissalaitos toi erityisesti Asunnottomien yön ympärillä ratkaisuehdotuksiaan asunnottomuuden poistamiseksi. Ratkaisuissa korostettiin, että asunnottomuuden vähentäminen edellyttää toimivia palveluketjuja sekä ennaltaehkäisyyn panostamista sillä asunnottomuuden hoitaminen on aina kalliimpaa kuin sen ehkäisy. Asunnottomat eivät ole yhtenäinen ryhmä, joten asumisen ja tuen muotojen on oltava moninaisia, palveluketjujen joustavia ja nivelvaiheiden toimivia. Keskeistä on ymmärtää myös päihdehoidon ja asunnottomuustyön yhteys. Kaikki asunnottomat eivät kärsi päihderiippuvuuksista, mutta päihdehoidosta tulisi päästä tuetun asumisen piiriin. Asunto ensin -mallin periaatteiden vahvistaminen on yksi keskeisistä ratkaisuista asunnottomuuden poistamiseksi.

Ympäri vuoden Diakonissalaitos oli allekirjoittajina useissa asunnottomuuteen liittyvissä yhteiskannanotoissa ja -lausunnoissa.

Annetut lausunnot ja kannanotot

Kannanotto: Asunnottomuuden poistaminen tuo kustannussäästöjä ja luo hyvinvointia kaikille >

Kannanotto: Häätöjen kasvu on pysäytettävä yhteisvoimin >

Kannanotto: Asunnottomuustyön rahoituksen turvaaminen on yhteinen etu >

Tiedote: Kaduilla ei kuntoudu – näillä keinoilla asunnottomuus poistetaan >

4. Kärjistynyt päihdetilanne vaatii reagointia

Kasvaneet haasteet päihteiden käyttöön liittyen puhuttivat niin eduskunnassa kuin yhteiskunnassa laajemminkin. Diakonissalaitos painotti haittoja vähentäviä toimia ja toimivia palvelupolkuja.

Konkreettisina ratkaisuna Diakonissalaitos ehdotti valvottuja käyttötiloja huumekuolemien ehkäisemiseksi, vaati alfa-PVP:n nopeaa poistamista kaduilta, sujuvia ja katkeamattomia hoitopolkuja, sekä erityisesti nuorten saavutettavien, jalkautuvien päihde- ja mielenterveyspalvelujen vahvistamista. Diakonissalaitos vastasi kasvavaan tarpeeseen laajentamalla toimintaansa erityisesti alle 25-vuotiaiden nuorten huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Alkukeväästä eduskunnassa käsiteltiin kansalaisaloitetta valvottujen huumeiden käyttötiloihin liittyen. Valvotun käyttötilakokeilun käynnistäminen on ollut Diakonissalaitoksen tavoitteena jo useamman vuoden. Valvottujen käyttötilojen ansiosta vaikeasti tai heikosti muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kiinnittyviä ihmisiä voitaisiin tukea sekä auttaa saavuttamaan heille tarpeenmukaiset muut palvelut. Tutkitusta vaikuttavuudesta huolimatta lakialoite hylättiin eduskunnan käsittelyssä.

Syksyllä Diakonissalaitos otti kantaa rajusti lisääntyneeseen alfa-PVP:n käyttöön ja sen tuomiin haasteisiin. Diakonissalaitoksen keskeinen viesti oli, että vaarallinen aine on saatava nopeasti pois kaduilta ja samalla on rakennettava välittömästi saavutettava, katkeamaton hoitopolku, jossa ihmiset ohjataan kadulta suoraan vieroitukseen ja edelleen kuntoutukseen. Viestintä aiheesta saavutti myös laajan medianäkyvyyden, ja sitä jatkettiin alkuvuonna 2026 nuorille suunnatulla viestintäkampanjalla. Diakonissalaitos osallistui myös sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasosen pyöreän pöydän tilaisuuteen, jonka aiheena oli alfa-PVP Suomessa.

Annetut lausunnot ja kannanotot

Lausunto valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomuksesta eduskunnalle >

Kannanotto: Diakonissalaitos kannattaa valvottuja huumeiden käyttötiloja >

Kannanotto ja tiedote: Alfa-PVP pois kaduilta ja hoitopolku kuntoon! >

5. Toimeentulon ja työllistymisen haasteiden kasvaessa tuki nuorille on entistä tärkeämpää

Vuonna 2025 sosiaaliturvalainsäädäntöä uudistettiin laajasti. Erityisesti toimeentulotuen kokonaisuudistus sekä yleistukeen liittyvä lainsäädäntö olivat merkittäviä muutoksia, joilla tulee olemaan vaikutuksia haavoittuvissa asemassa oleviin nuoriin.

Diakonissalaitoksen nuoriin liittyvä vaikuttamistoiminta keskittyikin vahvasti nuorten hyvinvoinnin tukemisen lisäksi nimenomaan nuorten työllisyysmahdollisuuksien edistämiseen ja toimeentulon turvaamiseen. Nuorten vaikuttamistoimintaa vahvistettiin perustamalla Diakonissalaitoksen valtakunnallinen nuorten vaikuttamisverkosto. Verkostossa järjestettiin Diakonissalaitoksen toimintaan osallistuville nuorille vaikuttamisvalmennusta, työpajoja sekä leiri, ja vahvistettiin nuorten ääntä vaikuttamistoiminnassa sekä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Valmennukseen osallistui noin 20 nuorta.

Keskeisin viesti Diakonissalaitoksen sosiaaliturvauudistuksiin liittyvässä vaikuttamisessa oli, että rangaistusten ja kiristysten sijaan nuorille tulisi tarjota tukea kohti työ- ja koulutuspolkuja ja ymmärtää erilaisia elämäntilanteita, jolloin syystä tai toisesta henkilöllä ei ole mahdollisuutta työskennellä kokopäiväisesti. Diakonissalaitos painotti, että esimerkiksi suojaosa on tehnyt työnteosta kannattavaa myös pienillä tuntimäärillä ja mahdollistanut erityisesti nuorille sekä osa- ja täsmätyökykyisille tavan kerryttää työkokemusta sekä yhdistää työ ja toimeentulo ilman, että pienet ansiot johtavat kohtuuttomiin etuuksien menetyksiin tai kuormittaviin byrokraattisiin selvityksiin. Työttömyysturvasta poistettiin suojaosa jo vuonna 2024 ja vuoden 2026 helmikuusta eteenpäin myös toimeentulotuen ansiotulovähennys poistettiin - edellä esitetyistä argumenteista huolimatta. Vuoden 2026 aikana voimaantuleva yleistuki tulee korvaamaan työmarkkinatuen sekä peruspäivärahan, eikä tuessa ole huomioitu suojaosaa.

Rangaistusten ja kiristysten sijaan nuorille tulisi tarjota tukea kohti työ- ja koulutuspolkuja.”

Diakonissalaitos korosti lausunnoissaan ja kannanotoissaan, että työn on oltava kannattavaa myös pienillä viikkotunneilla. Työ tuo elämään merkitystä ja rutiineja, vahvistaa taitoja ja itsetuntoa, luo yhteyksiä muihin ihmisiin ja toimii väylänä osallistua yhteiskuntaan. Työhön pääsy oman toimintakyvyn puitteissa voi ehkäistä jopa vaativampien sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta. Työllä on itseisarvo ja se vahvistaa niin ihmisen pystyvyyden kokemuksia kuin uskoa tulevaan.

Diakonissalaitos nosti nuoriin liittyviä näkökulmia myös muissa teemoissa. Diakonissalaitos lausui lapsiin ja nuoriin kohdistuvasta ihmiskaupasta, kansainvälisten opiskelijoiden tilanteesta sekä valtionalouden tarkastusviraston vuosikertomusta varten nuorten päihdepalveluiden tilanteesta. Lisäksi nuorten asioita nostettiin Eduskunnan köyhyyspäivässä sekä verkostoissa, esimerkiksi kansanedustaja Pekka Haaviston pyöreässä pöydässä sekä eduskunnan Nepsy-verkostossa.

Annetut lausunnot ja kannanotot

[Lausunto toimeentulotukilain muuttamisesta >](#)

[Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle toimeentulotukilain muuttamisesta >](#)

[Lausunto yleistukea koskevasta lainsäädännöstä >](#)

[Kannanotto \(Diakonissalaitoksen nuorten verkosto\): Taataan kohtuullinen toimeentulo ihmisarvoisen elämän varmistamiseksi >](#)

[Kannanotto: Työnteon tulee aina olla kannattavaa >](#)

6. Lainsäädäntö kiristyy maahan- tulijoiden osalta – perus- ja ihmisoikeudet kuuluvat kaikille

Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2025 tehtiin useita maahantulijoihin vaikuttavia lainsäädäntöuudistuksia. Monilla muutoksilla ei edes tavoiteltu taloudellisia säästöjä, vaan taustalla olleet syyt olivat muunlaisia.

Ulkomaalaislain muutosten lisäksi Diakonissalaitoksen kohderyhmien kannalta yhtenä merkittävänä muutoksena oli paperittomien, eli ilman virallista oleskeluoikeutta Suomessa oleskelevien EU:n ulkopuolisten kansalaisten, sosiaali- ja terveyspalveluiden rajauksen muutos. Hyväksytyt esitykset mukaan jatkossa ilman virallista oleskeluoikeutta Suomessa oleskeleville EU:n ulkopuolisille kansalaisille ei ole lakisääteistä velvoitetta järjestää kiireellisen hoidon lisäksi välttämättömiksi arvioituja terveydenhuollon palveluita. Hyvinvointialueet voivat jatkossa toki tehdä päätöksiä paikallisesti välttämättömien palveluiden jatkumisesta alueellaan. Onkin hienoa, että esimerkiksi Helsinki ja Varsinais-Suomi ovat päättäneet turvata myös välttämättömän hoidon. Tämä uhkaa kuitenkin alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista.

Diakonissalaitos vastusti esitystä monestakin syystä. Tämä heikentää valtakunnallista yhdenvertaisuutta ja asettaa paperittomat henkilöt eri asemaan riippuen siitä, missä päin Suomea he oleskelevat. Hoito ei ole vetovoimatekijä tulla Suomeen eikä se ei ole toimiva keino häätää paperittomia Suomesta. Sen sijaan se johtaa epätoivoisiin tilanteisiin ja pahimmillaan vahvistaa jo nyt olemassa olevaa suojatonta varjonyhteiskuntaa. On edullisempaa tarjota hoitoa varhaisessa vaiheessa ennen kuin erilaisten sairauksien oireet pahenevat tai kroonistuvat ja tarvitaan vaativampaa sairaanhoitoa.

Kuluneen vuoden aikana Diakonissalaitos otti kantaa muun muassa maahanmuuttaja-äitien työllistymiseen, kansainvälisten opiskelijoiden tilanteeseen sekä ihmiskaupan uhrien toimintaohjelman uudistamiseen liittyen. Keskeisenä viestinä oli, että ihmisten perus- ja ihmisoikeudet tulee turvata riippumatta elämäntilanteesta, asemasta tai esimerkiksi paikkakunnasta. Kun ihmiset jäävät prosessien väliin tai palvelujen ulkopuolelle, seuraukset näkyvät sekä inhimillisesti että yhteiskunnallisesti. Yhtenä näkökulmana Diakonissalaitos on myös korostanut työnteon mahdollisuuden merkitystä kotoutumisen tukemisessa. Sekä työvoiman saatavuuden että integroitumisen näkökulmasta on tärkeää, että Suomessa on järjestelmä, joka tukee maahantulijoiden mahdollisuuksia tehdä töitä ja edistää sitä kautta kotoutumistaan.

Vuoden 2025 loppupuolella lausuntokierrokselle lähti myös historiallisen suuri EU lainsäädäntöuudistus, joka tulee heikentämään turvapaikanhakijoiden asemaa merkittävästi. Kun samanaikaisesti tehdään useita muutoksia, on kriittistä, että kokonaisarviointit tehdään huolellisesti ja laadukkaasti. Tähän haasteeseen Diakonissalaitos on pyrkinyt vastaamaan tekemällä ajantasaista selvitystä tehdyistä muutoksista kokonaiskuvan muodostamiseksi.

Annetut lausunnot ja kannanotot

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (paperittomien sotepalvelut) >

Lausunto ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvät oleskeluluvat) >

Lausunto oikeusministeriölle: lapsiin ja nuoriin kohdistuvasta ihmiskaupasta >

Lausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle: Paperittomien sosiaali- ja terveyspalvelujen rajaaminen >

Lausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle: Maahanmuuttajaäitien työllistyminen >

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriön kuulemiseen: kansainvälisten opiskelijoiden tilanteesta >

Kannanotto: Paperittomien oikeutta sosiaali- ja terveyspalveluihin ei saa heikentää >

Kannanotto: Paperittomien oikeutta sosiaali- ja terveyspalveluihin ei tule heikentää >

7. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisesä tulee panostaa vaikuttavuuteen

Sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvässä vaikuttamistyössä nostettiin esiin muun muassa palveluvalikoimaan, ammattihenkilöstöön sekä haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten palveluiden ja lakisääteisten oikeuksien turvaamiseen liittyviä näkökulmia.

Diakonissalaitoksen yhteiskunnallinen yritys Rinnekodit tarjoaa vaikuttavia sosiaali- ja terveyspalveluja erityistä tukea tarvitseville ihmisille.

Tiukkojen sääntelyiden sijasta palveluiden tulisi perustua yhä vahvemmin vaikuttavuuteen ja tarvelähtöisyyteen. Diakonissalaitos huomautti, että mitoitusvaatimusten ja muiden palveluiden tuottamista koskevien vaatimusten tulisi joustaa tilanteissa, joissa esimerkiksi teknologialla voidaan todistettavasti vähentää henkilöstötarvetta tai parantaa laatua. Hoivateknologian käyttöönotto voi parantaa asiakas- ja työturvallisuutta, palvelun laatua ja asiakaskokemusta sekä samalla vähentää henkilöstön kuormitusta.

Laadukkaat ja turvalliset palvelut edellyttävät riittävä, osaavaa ja hyvin johdettua henkilöstöä. Vaativissa palveluissa, kuten lastensuojelussa ja ympärivuorokautisessa hoidossa, tarvitaan vahvaa erityisosaamista sekä henkilöstön jatkuvaa koulutusta. Ammattihenkilölainsäädäntöä tulee samalla selkeyttää ja joustavoittaa, jotta osaajia voidaan rekrytoida ja hyödyntää monipuolisemmin, myös ulkomailta. Myös järjestöjen roolin tärkeyttä korostettiin. Järjestöjen toiminta tavoittaa usein ihmiset, joita julkinen järjestelmä ei aina tavoita, ja siksi rahoituksen täytyy olla pitkäjänteistä ja myös esimerkiksi vaikuttavuuteen perustuvaa.

Tiukkojen sääntelyiden sijasta palveluiden tulisi perustua yhä vahvemmin vaikuttavuuteen ja tarvelähtöisyyteen.

Annetut lausunnot ja kannanotot

Lausunto sosiaali- ja terveysalan järjestöjen avustustoiminnan edellytyksistä ja linjauksista >

Lausunto sosiaalihuoltolain, vanhuspalvelulain ja asiakasmaksulain muuttamisesta >

Lausunto lastensuojelulain muuttamisesta >

Lausunto vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta >

Lausunto palveluvalikoiman periaatteiden muuttamisesta >

Lopuksi

Diakonissalaitoksen tehtävä vaikuttajana on tuoda esiin niitä ilmiöitä ja ihmisten kokemuksia, jotka helposti jäävät poliittisen keskustelun ja päätöksenteon reunalle. Vaikuttamisen ytimessä oli ja on selkeä ydinviesti: rohkeasti ihmisarvon puolesta. Diakonissalaitos muistutti siitä, että päätösten taustalla on aina ihminen, ja jokaisella on oikeus tukeen ja turvaan tilanteesta riippumatta.

Pahoinvoinnin kasvu, palvelujärjestelmän kuormitus, sosiaaliturvan kiristyminen ja kansainvälisten tilanteiden vaikutukset eivät ole erillisiä kehityskulkuja, vaan toisiinsa kytkeytyviä tekijöitä, jotka osuvat voimakkaimmin niihin, jotka ovat jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa. Siksi vaikuttamistyössä korostui tarve pitkäjänteiselle ja kokonaisuutta tarkastelevalle politiikalle. Sellaiselle, joka tunnistaa ihmisten erilaiset elämäntilanteet ja vahvistaa tukea juuri siellä, missä sitä eniten tarvitaan.

Seuraavien eduskuntavaalien lähestyessä Diakonissalaitos haluaa jatkossakin tuoda esiin konkreettisia ratkaisuehdotuksia haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tilanteen parantamiseksi. Meille jokaiset vaalit ovat ihmisarvovaalit. Diakonissalaitoksella katsotaan vaaleja niiden ihmisten näkökulmasta, joiden arjessa päätökset näkyvät heti: onko koti, pääseekö hoitoon ajoissa, pysyykö mukana koulussa, työssä ja yhteisöissä. Koska ihmisistähän tässä on kysymys.

”Päätösten taustalla on aina ihminen,
ja jokaisella on oikeus tukeen ja
turvaan tilanteesta riippumatta.”

Diakonissalaitoksella on tuleviin vaaleihin viisi pääviestiä ja konkreettisia ratkaisuehdotuksia näiden tavoitteiden toteuttamiseksi:

- Poistetaan pitkäaikaisasunnottomuus
- Puolitetaan huumekuolemat
- Palautetaan nuorten luottamus tulevaan
- Ihmisarvo ei riipu papereista tai paikasta
- Väheneviä soteresursseja on käytettävä vaikuttavasti

Lue lisää osoitteesta:
www.diakonissalaitos.fi/vaalit2027

Diakonissa- laitos

Diakonissalaitos toimii rohkeasti ihmisarvon puolesta yhteiskuntaa uudistaen. Olemme jo lähes 160 vuoden ajan kehittäneet kunnianhimoisesti luovia ratkaisuja yksilön arkeen ja yhteiskunnan haasteisiin. Meillä on vuosikymmenten kokemus asunnottomuus- ja päihdetyöstä sekä maahantulijoiden palveluista.

Toimimme kotimaassa 14 hyvinvointialueella ja kansainvälisesti 12 maassa. Työllistämme valtakunnallisesti noin 3 400 henkilöä. Yhdessä yhteiskunnallisen yrityksemme Rinnekotien kanssa elämme rinnalla, luomme kohtaamisia ja yhteisöjä, joissa jokainen löytää paikkansa.

Haluatko tietää lisää
vaikuttamistyöstämme?

Miinukka Tuominen-Hakoila
Vaikuttamistyön päällikkö
miinukka.tuominen-hakoila@diakonissalaitos.fi
040 705 8256

Rohkeasti ihmisarvon puolesta

Diakonissa-
laitos